

Pri uplatňovaní paušálnych výdavkov na spotrebu PHL daňovník nie je povinný viesť knihu jász, ale je povinný preukázať stav tachometra vozidla na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia, ako aj nákup PHL dokladmi o ich nákupe zaúčtovanými v účtovníctve daňovníka.

Medzi najčastejšie výdavky spojené s využívaním firemného auta na podnikanie patria:

- nákup PHL,
- výdavky súvisiace s povinnou výbavou auta, kam môžeme zaradiť autolekárníčku, výstražný trojuholník, reflexný odev, rezervné koleso a pneumatika, protišmykové reťaze a ďalšie,
- výdavky na poistné - povinné zákonné a havarijné poistenie,
- výdavky vynaložené na opravy a údržby auta,
- diaľničné poplatky, parkovacie poplatky a iné prevádzkové výdavky,
- odpisy auta,
- technické zhodnotenie auta,
- daň z motorových vozidiel.

Živnostník má v obchodnom majetku motorové vozidlo, ktoré používa pri svojom podnikaní. Na konci roka nakúpil prvé zimné pneumatiky na predmetné vozidlo. Akým spôsobom zaúčtovať nákup zimných pneumatík?

Nákup zimných pneumatík ovplyvňuje základ dane daňovníka v súlade s účtovníctvom, tzn. **nákup prvých zimných pneumatík** (aj dodatočne po uvedení automobilu do užívania a bez ohľadu na výšku obstarávacej ceny) **zvyšuje vstupnú cenu** automobilu v zdaňovacom (účtovnom) období, v ktorom došlo k nákupu.

Každé ďalšie obstaranie zimných pneumatík ovplyvňuje základ dane v tom zdaňovacom (účtovnom) období, v ktorom sa o tomto účtovnom prípade účtuje priamo do spotreby, tzn. predstavuje **bežný daňový výdavok** v zmysle § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov.

Osobné motorové vozidlo nezaradené do obchodného majetku

Daňovník, ktorý dosahuje príjem z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti a ktorý na cestovanie využije **vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté do obchodného majetku (nie vypožičané alebo prenajaté)**, môže uplatniť do daňových výdavkov výdavky na spotrebu PHL:

1. do výšky **náhrady za spotrebované PHL** podľa cien platných v čase ich nákupu a **základnej náhrady** za každý jeden km jazdy podľa zákona o cestovných náhradách. Pričom základnú náhradu si daňovník môže uplatniť len, ak osobný automobil v čase vykonávania jazdy a ani v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach nebol zahrnutý v obchodnom majetku daňovníka. **Vyžadujú sa preukázateľné doklady o nákupe PHL a evidencia jász z pracovných ciest, alebo**
2. vo forme paušálnych výdavkov **do výšky 50 %** z celkového preukázaného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

Vyžadujú sa preukázateľné doklady o nákupe PHL, nevyžaduje sa evidencia jász.

Ak daňovník uplatňuje výdavky na spotrebu PHL vo forme paušálnych výdavkov, nemôže si uplatňovať základnú náhradu za každý jeden km jazdy, a to ani v prípade, ak nebolo vozidlo nikdy zahrnuté do obchodného majetku daňovníka

Sadzba základnej náhrady za 1 km jazdy pri používaní cestných motorových vozidiel je ustanovená Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, a to **nasledovne**:

- od 1.1.2022 do 30.4.2022 platí základná náhrada **pre jednostopové vozidlá a trojkolky v sume 0,053 eura, pre osobné cestné motorové vozidlá v sume 0,193 eura,**
- od 1.5.2022 do 31.8.2022 platí základná náhrada **pre jednostopové vozidlá a trojkolky v sume 0,059 eura, pre osobné cestné motorové vozidlá v sume 0,213 eura,**
- od 1.9.2022 platí základná náhrada **pre jednostopové vozidlá a trojkolky v sume 0,063 eura, pre osobné cestné motorové vozidlá v sume 0,227 eura.**

Výsledná suma základnej náhrady sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.

V tejto sume sú zohľadnené odpisy, opravy, údržba, poistenie, t. j. všetky prevádzkové náklady. **Sadzba základnej náhrady nezohľadňuje daň z motorových vozidiel, nakoľko nesúvisí s prevádzkou vozidla, súvisí len s jeho používaním na podnikanie. Daň z motorových vozidiel si môže daňovník uplatniť do daňových výdavkov, bez ohľadu na to, či má vozidlo zahrnuté do obchodného majetku alebo nie.**

Živnostník využíva na podnikanie vlastné osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia. Vozidlo má podľa technického preukazu kombinovanú spotrebu vo výške 5,5 l/100 km. Dňa 2.9.2022 bol živnostník na obchodnom stretnutí v Bratislave, pričom natankoval 30 l benzínu za sumu 52,50 eura s DPH. Akú sumu náhrady za predmetnú jazdu zaúčtuje živnostník do daňových výdavkov?

Pred zaevidovaním predmetnej jazdy je potrebné vozidlo pridať do číselníka vozidiel, kde živnostník vyplní okrem iného druh vlastníctva: **Vlastné**, typ PHL, objem nádrže a spotrebu.

Pri evidovaní jazdy je nutné uviesť cenu PHL s DPH za 1 l, a to vždy, bez ohľadu na to, či sa pri konkrétnej jazde PHL čerpali alebo nie. Cena slúži pre výpočet náhrady za spotrebované PHL v jazde. Cenu PHL platnú v čase nákupu preukazuje živnostník na základe dokladov o nákupe PHL (bločkov z pokladnice). Nie je možné uplatniť výdavky na spotrebu PHL na základe ceny PHL zistenéj z internetového portálu.

Na záložke **Náhrada za jazdu** je možné overiť, aká je vypočítaná Náhrada za PHL a Základná náhrada:

Náhrada za jazdu - sumárne					
Mena	Náhrada za PHL		Základná náhrada		
	Normovaná	Upravená	Normovaná	Upravená	
> EUR	38,31	38,31	90,35	90,35	

Výpočet náhrad je nasledovný:

Základná náhrada: 398 km x 0,227= po zaokrúhlení **90,35 eura**

Pracovná cesta bola uskutočnená v septembri 2022, preto sa pri výpočte základnej náhrady použije suma 0,227 eura/km. Táto suma náhrady je platná od 1.9.2022.

Náhrada za PHL: 398 km, spotreba 6,6 l/100 km = 0,066 l/1 km

$398 \times 0,066 = 26,268 \text{ l} \times 1,4583 \text{ eur (cena PHL bez DPH/1 l)} = \text{po zaokrouhlení } \mathbf{38,31}$
eura

V prípade spotreby **Kombinované** – program vypočíta z uvedenej spotreby aj spotrebu Mesto, a to ako 1,20 násobok kombinovanej spotreby (v našom príklade $5,5 \text{ l}/100 \text{ km} \times 1,20 = 6,6 \text{ l}/100 \text{ km}$). Táto spotreba sa následne použije pre výpočet normovanej spotreby.

Náhľad tlačovej zostavy Knihy jász pre vlastné vozidlo:

Výpočet spotreby PHL			
Prejdené (km)	Spotreba (MJ/100 km)	Norm. spotreba (MJ)	Upravená spotreba (MJ)
Mesto	0 * 6,60/100 =	0,00	
Mimo mesto	0 * 0,00/100 =	0,00	
Kombinované	398 * 5,50/100 =	21,89	
Spolu	398	21,89	21,89

Rekapitulácia náhrad za použitie motorového vozidla		
	Podľa normy	Uprava
Základná náhrada (EUR)	90,35	
Náhrada za PHL (EUR)	38,31	
Spolu (EUR)	128,66	
PHL		
Zač. stav v nádrži (MJ)	0,00	
Nákup PHL (MJ)	30,00	
Spotreba PHL (MJ)	21,89	
Koneč. stav v nádrži (MJ)	8,11	

Do daňových výdavkov – stĺpec peňažného denníka – Ostatné výdavky odpočítateľné od základu dane v uvedenom príklade zaúčtuje živnostník sumu základnej náhrady a náhrady za PHL spolu vo výške **128,66 eura**.

Ak sa živnostník rozhodne, že chce uplatňovať PHL vo forme 50 % paušálnych výdavkov, v uvedenom príklade z nákupu PHL vo výške 52,50 eura s DPH zaúčtuje do peňažného denníka do daňových výdavkov – stĺpec peňažného denníka - Výdavok za zásoby len sumu vo výške 26,25 eura v N-sadzbe DPH. Zvyšnú sumu zaúčtuje ako Iný výdavok neovplyvňujúci základ dane.

Daňovník, ktorý je zároveň platiteľom dane z pridanej hodnoty a ktorý využíva pri podnikaní svoje vlastné motorové vozidlo, nemá nárok na odpočet DPH z nákupných PHL.

Každý zo spôsobov uplatňovania výdavkov na spotrebované PHL prináša so sebou aj výhody, aj nevýhody. Bez ohľadu na to, či sa rozhodne živnostník viesť knihu jász alebo nie, je potrebné myslieť na povinnosť vedieť preukázať stav tachometra vozidla na začiatku a na konci príslušného obdobia, ako aj nákup PHL dokladmi zaúčtovanými v účtovníctve daňovníka.

Osobné motorové vozidlo v prenájme

Ak daňovník využije **vypožičané alebo prenajaté osobné motorové vozidlo**, výdavky na spotrebu PHL si uplatňuje do daňových výdavkov podľa § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov, pričom si môže vybrať jeden z 3 možných spôsobov uplatňovania výdavkov na spotrebu PHL (rovnako ako pri vozidle, ktoré je zaradené v obchodnom majetku firmy – vid' kapitola 2.1.1), a to:

- Výdavky na spotrebované pohonné látky podľa cien platných v čase ich nákupu v nadväznosti na počet najazdených km.** Daňovými výdavkami sú výdavky na spotrebované pohonné látky podľa cien platných v čase ich nákupu, prepočítané podľa spotreby uvedenej v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze alebo ak sa v týchto dokladoch spotreba neuvádza, je možné vychádzať aj zo spotreby preukázanej dokladom vydaným osobou, ktorej bola udelená autorizácia podľa § 31 ods. 1 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, **pričom takáto spotreba sa zvyšuje o 20 %.**
- Výdavky na základe dokladov o nákupe pohonných látok najviac do výšky vykázanéj z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel.** Tento spôsob preukazovania spotreby PHL môže